

METODOLOGIJA IZRAČUNA MERIL ZA RAZPOREJANJE POSREDNIH STROŠKOV IN ODHODKOV

1. člen (Predmet in namen metodologije)

S to metodologijo se ureja določitev, izračun in uporaba meril za razporejanje stroškov in odhodkov podpornih in strokovnih služb, ki nastajajo v okviru skupnih dejavnosti na nivoju Zavoda RTV SLO (v nadaljevanju: posredni stroški skupnih dejavnosti Zavoda) na preostale organizacijske enote zavoda.

Z metodologijo se ureja tudi določitev, izračun in uporaba meril za razporejanje stroškov podpornih in strokovnih služb, ki nastajajo v okviru Regionalnega RTV centra Maribor in Regionalnega RTV centra Koper (v nadaljevanju: posredni stroški skupnih dejavnosti RC MB oz. RC KP) na nižje organizacijske nivoje znotraj regionalnih RTV centrov.

Poglavitni namen metodologije je zagotavljanje:

- visoke stopnje transparentnosti in preglednosti poslovanja javnega zavoda,
- ekonomske primerljivosti stroškov med posameznimi organizacijskimi enotami,
- polne sledljivosti ter revizijske preverljivosti alokacijskih postopkov.

2. člen (Opredelitev neposrednih in posrednih stroškov)

(1) **Neposredni stroški** enot so stroški, ki nastanejo kot neposredna posledica delovanja posamezne organizacijske enote in se izvirno evidentirajo neposredno na stroškovnem mestu ali stroškovnem nosilcu enote. Vse enote si morajo prizadevati, da vse neposredne stroške evidentirajo na izvornih stroškovnih mestih oz. nosilcih.

(2) **Posredni stroški** nastajajo zaradi delovanja podpornih in strokovnih služb ter so potrebni za nemoteno delovanje zavoda. Teh stroškov v trenutku nastanka ni mogoče neposredno in vzročno pripisati posameznemu stroškovnemu mestu oz. stroškovnemu nosilcu enot, zato se evidentirajo znotraj stroškovnih mest in nosilcev v skupnih dejavnostih.

3. člen (Periodika in viri podatkov za razporeditev stroškov)

(1) Ker posrednih stroškov skupnih dejavnosti ni mogoče neposredno pripisati določenim enotam oziroma stroškovnim nosilcem, nastajajo pa zaradi njihovega delovanja, se na preostale enote prenašajo posredno, na podlagi vnaprej opredeljenih alokacijskih meril.

(2) Osnova za razporejanje stroškov skupnih dejavnosti so vknjižbe zaključenega obračunskega obdobja v glavni knjigi. Prerazporeditev navedenih stroškov na enote se izvaja enkrat mesečno.

(3) Po izvedeni alokaciji se obvezno izvede kontrola in uskladitev podatkov, pri čemer se skupna višina razdeljenih posrednih stroškov primerja z izhodiščnim stanjem stroškov skupnih dejavnosti v glavni knjigi.

4. člen

(Metoda ABC, struktura stroškov in izračun alokacijskih ključev)

(1) Alokacija posrednih stroškov skupnih dejavnosti temelji na metodi ABC (stroškovno računovodstvo po aktivnostih). Metoda identificira ključne nosilce in povzročitelje stroškov znotraj poslovnih procesov, kar omogoča transparentno in ekonomsko utemeljeno razporeditev odhodkov.

(2) Pri razporeditvi se stroški obravnavajo celovito:

- **po njihovi naravi oziroma vrsti** (npr. stroški dela, materiala, storitev, amortizacije, električne energije) – kar predstavlja finančni vložek v procese,
- **po njihovi odzivnosti na obseg dejavnosti** (stalni in spremenljivi stroški) – kar omogoča natančno določitev ustreznih alokacijskih ključev.

(3) V prvi fazi se ugotovijo nastale vrste stroškov znotraj posamezne službe skupnih dejavnosti, v drugi fazi pa se preko povzročiteljev virov razporedijo na posamezne procesne aktivnosti te službe.

(4) Alokacijski ključi so izraženi v odstotkih in opredeljeni na ravni posameznih vrst stroškov (konto ali kontna skupina) ter organizacijskih enot (služba, oddelek, stroškovno mesto). Izračunavajo se kot razmerje med obsegom izkoriščene zmogljivosti posamezne enote in celotnim obsegom zmogljivosti določene aktivnosti v zavodu po formuli:

$$AK_i = \left(\frac{V_i}{V_{skupaj}} \right) \times 100$$

Kjer spremenljivke pomenijo:

AK_i = alokacijski ključ za i-to organizacijsko enoto (izražen v %)

V_i = obseg izkoriščene zmogljivosti, ki jo je porabila določena organizacijska enota

V_{skupaj} = celotni obseg zmogljivosti posamezne aktivnosti v zavodu

5. člen

(Kriteriji za določitev alokacijskih meril)

Pri opredelitvi kriterijev za določitev alokacijskih meril smo zasledovali izpolnjevanje naslednjih pogojev:

- 1) vzročnost (strošek mora slediti porabi),
- 2) razpoložljivost podatkov,
- 3) stabilnost skozi čas,
- 4) revizijska sled.

Stroški skupnih dejavnosti Zavoda se na preostale organizacijske enote porazdelijo na podlagi meril, ki izhajajo iz naslednjih objektivnih kriterijev:

- eksterni in interni odhodki enot,
- število zaposlenih na enoto,
- eksterni odhodki enot brez OE Oddajniki in zveze,
- kvadratura uporabnih prostorov v Ljubljani,
- delež internih obračunov enotam,
- prihodki od oglaševanja enot,
- aktivnosti posameznih služb,
- števila računalnikov na enoto.

Stroški skupnih dejavnosti RC MB in porazdeljeni stroški skupnih dejavnosti Zavoda se na preostale organizacijske nivoje znotraj RC MB porazdelijo na podlagi naslednjih meril, ki izhajajo iz objektivnih kriterijev:

- eksterni odhodki enot brez internih odhodkov OE Oddajniki in zveze,
- število zaposlenih na enoto,
- število službenih vozil,
- količina predvajanih avtorskih del na enoto,
- kvadratura uporabnih prostorov,
- število računalnikov in delovnih postaj na enoto.

Stroški skupnih dejavnosti RC KP in porazdeljeni stroški skupnih dejavnosti Zavoda se na preostale organizacijske nivoje znotraj RC KP porazdelijo na podlagi naslednjih meril, ki izhajajo iz objektivnih kriterijev:

- eksterni odhodki enot in interni odhodki enot iz naslova OE Oddajniki in zveze,
- število zaposlenih na enoto,
- povprečje kvadrature prostorov in števila zaposlenih na enoto (brez NG),
- kvadratura prostorov na enoto,
- dejanska raba vozil po potnih nalogih na enoto,
- količina predvajanih avtorskih del na enoto,
- stroški dela redno zaposlenih po aktivnosti zaposlenih na enoto.

Natančna matrika uporabe posameznih meril po službah ter vrstah stroškov je opredeljena v naslednjih prilogah, ki so sestavni del te metodologije:

- Priloga 1 – delitev stroškov skupnih dejavnosti Zavoda,
- Priloga 2 – delitev stroškov skupnih dejavnosti RC MB,
- Priloga 3 – delitev stroškov skupnih dejavnosti RC KP,
- Priloga 4 – delitev stroškov splošnega SM Zavoda na enote.

6. člen

(Namen uporabe alokacijskih podatkov)

Izračunani alokacijski ključi in podatki o razporejenih stroških so obvezna podlaga za:

- pripravo računovodskih izkazov in poročil za namene dokazovanja namenske porabe sredstev,
- strokovno utemeljeno oblikovanje cenikov storitev zavoda,
- analizo stroškovne učinkovitosti delovanja posameznih enot,

- spodbujanje racionalnega in odgovornega ravnanja z viri zavoda na vseh ravneh upravljanja.

7. člen **(Posodabljanje in veljavnost alokacijskih ključev)**

(1) Alokacijski ključi se ažurirajo enkrat letno na podlagi zaključene realizacije poslovanja preteklega koledarskega leta.

(2) Tako izračunani ključi so fiksni in se dosledno uporabljajo skozi celotno tekoče poslovno leto za razporejanje mesečne realizacije ter kot izhodišče za pripravo finančnega načrta za prihodnje leto.

8. člen **(Protokol za obravnavo)**

(1) Redna mesečna kontrola:

Služba za finančni kontroling ob vsakem mesečnem zapiranju glavne knjige izvede kontrolo skupnega zneska alociranih stroškov glede na izhodiščne stroške v skupnih dejavnostih Zavoda ter RC MB in RC KP (skladno s 3. odstavkom 3. člena te metodologije).

(2) Izredni odmiki in strukturne spremembe med letom: Če med poslovnim letom pride do dogodkov, ki bistveno spremenijo strukturo porabe zmogljivosti, lahko fiksni letni ključi iz 7. člena ne odražajo več dejanskega stanja. Kot izredni dogodki se štejejo:

- reorganizacija zavoda (npr. ukinitve oddelka, združitve enot ali prenos dejavnosti),
- nenadno in trajno povečanje ali zmanjšanje števila zaposlenih v posamezni enoti za več kot 15%,

(3) Postopek reševanja izrednih odmikov:

Identifikacija: Služba za finančni kontroling ali vodja organizacijske enote oz. službe, kjer je prišlo do zgoraj navedenih izrednih dogodkov pisno opozori upravo na obstoj izrednega odmika v roku 30 dni od nastanka spremembe.

Uporaba novih ključev: Novi (korigirani) ključi se začnejo uporabljati s prvim dnevom naslednjega meseca po sprejetju sklepa uprave in veljajo do konca tekočega poslovnega leta.

(4) Poročanje nadzornemu organu: O vseh izrednih preračunih alokacijskih ključev med letom in njihovih finančnih učinkih uprava pisno poroča Finančnemu odboru in Svetu RTV Slovenija v okviru prvega naslednjega medletnega poročila o poslovanju.

9. člen **(Končna določba)**

Ta metodologija začne veljati naslednji dan po objavi v internem glasilu Informator, uporabljati pa se začne retroaktivno od 1. 1. 2026 dalje.

Priloge:

Priloga 1: delitev stroškov skupnih dejavnosti Zavoda

Priloga 2 : delitev stroškov RC Maribor

Priloga 3 : delitev stroškov RC Koper

Priloga 4 : delitev stroškov - splošno SM Zavoda